

ทำเอาตกใจ

เกือบได้เรื่องแล้วใจ อยู่ดี ๆ มีคนไปแจ้งเบาะแสว่าสาวคนนี้ค้ายาเสพติด มีของกลางเป็นเงิน แต่ไม่มีหลักฐานเป็นยาเสพติด กว่าจะจบเรื่องได้ สะเทือนใจ

นางสาววังเวงครับอยู่มาวันหนึ่งก็ต้องตกอกตกใจ เมื่อสำนักงาน ป.ป.ส. เข้าตรวจค้นรถยนต์ส่วนตัว และค้นบ้านพัก ซึ่งเป็นสำนักงานด้วย โดยแจ้งว่าได้รับหนังสือร้องเรียนจากผู้ใช้นามแฝง แจ้งเบาะแสการค้ายาเสพติดรายใหญ่ในอำเภอแห่งหนึ่ง และเพื่อให้มีหลักฐานครบถ้วน นามแฝงก็ได้ส่งสำเนาภาพถ่ายธนบัตรรวม ๒,๐๐๐ บาทให้ด้วยและแจ้งว่าในวันที่เท่านี้จะมีการซื้อขายเสพติดจากผู้ค้ารายนี้ โดยใช้รถยนต์อะไร หมายเลขทะเบียนอะไร และผู้ค้าจะไปหลบซ่อนตัวที่ไหน ซึ่งตรงกันกับนางสาววังเวง ในวันดังกล่าวเจ้าหน้าที่ได้เข้าปฏิบัติการตรวจค้นรถยนต์ และที่บ้านพักของนางสาววังเวงซึ่งเป็นที่พักงานด้วยแต่ไม่พบสิ่งผิดกฎหมาย แต่พบเงินในกระเป๋ามีหมายเลขตรงตามทีผู้ร้องเรียนแจ้งไป โดยนางสาววังเวงให้การว่าพบเงินวางอยู่ในรถจึงเก็บไปเข้าใจว่าเป็นเงินของตนเอง นางสาววังเวงและญาติได้ทำหนังสือชี้แจงเกี่ยวกับเรื่องร้องเรียนจากการตรวจสอบประวัติไม่พบว่าเกี่ยวข้องกับยาเสพติด นางสาววังเวงจึงมีหนังสือถึงสำนักงาน ป.ป.ส. ขอสำเนาข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับหนังสือร้องเรียน และหมายเลขโทรศัพท์ที่ส่งหนังสือร้องเรียนไปทางโทรสาร แต่สำนักงาน ป.ป.ส. มีหนังสือแจ้งปฏิเสธว่าเป็นข้อมูลที่มีกฎหมายหรือระเบียบคุ้มครองมิให้เปิดเผย และผู้ให้ข้อมูลไม่ประสงค์ให้นำไปเปิดเผยต่อผู้อื่น และมีเอกสารแนบท้ายคำสั่งคณะกรรมการ ป.ป.ส. ไม่ให้เปิดเผย นางสาววังเวงจึงมีหนังสือไปอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

ในการพิจารณาของคณะกรรมการวินิจฉัยฯ สำนักงาน ป.ป.ส. มีหนังสือส่งเอกสารตามอุทธรณ์ให้คณะกรรมการวินิจฉัยฯ เพื่อประกอบการพิจารณา โดยชี้แจงรายละเอียดการปฏิบัติการ และเหตุผลที่แจ้งปฏิเสธไม่เปิดเผยข้อมูลดังกล่าวข้างต้นที่ได้ผ่านกันแล้ว

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารพิจารณาแล้วเห็นว่า ข้อมูลข่าวสารรายการที่ ๑ คือหนังสือแจ้งเบาะแสการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด เช่น ลักษณะรถยนต์ บ้านเลขที่ และข้อมูลข่าวสารรายการที่ ๒ หมายเลขโทรศัพท์หรือโทรสารที่ส่งหนังสือร้องเรียน ประเด็นนี้นางสาววังเวงเป็นผู้มีส่วนได้เสีย สมควรได้รับทราบข้อมูลเพื่อใช้ปกป้องสิทธิของตนเอง ในเมื่อหนังสือไม่ระบุชื่อ นามสกุล หมายเลขโทรศัพท์ของผู้แจ้ง และการตรวจสอบข้อเท็จจริงตามเบาะแสที่ได้รับแจ้งนั้นเสร็จสิ้นแล้ว การเปิดเผยข้อมูลข่าวสารไม่ทำให้การบังคับใช้กฎหมายไม่อาจสำเร็จตามวัตถุประสงค์ได้ หรือเกิดอันตรายต่อชีวิตหรือความปลอดภัยของบุคคลหนึ่งบุคคลใดตามมาตรา ๑๕ (๒) และ (๔) จึงให้สำนักงาน ป.ป.ส. เปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามคำขอพร้อมรับรองสำเนาถูกต้องให้นางสาววังเวง

เรื่องนี้เป็นประโยชน์และเป็นตัวอย่างเรื่องใกล้ตัวที่เรานึกไม่ถึงครับ อาจเกิดกับใครก็ได้ หากต้องการเอกสารราชการไปใช้คุ้มครองสิทธิของตนเองแล้วไม่ได้ ขอให้รีบถึงคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการครับ เพราะ “เปิดเผยเป็นหลัก ปกปิดเป็นข้อยกเว้น” ติดต่อได้ที่ ๐ ๒๒๘๓ ๔๖๓๘ www.oic.go.th (ที่ สค ๑๑๖/๒๕๖๐)

อยากไป แต่ไม่ได้ไป

เรื่องการโยกย้ายของข้าราชการในเดือนนี้คงจบลงตัวไปแล้ว แต่ก็มีบางท่านที่ไม่ได้อย่างที่คิด เมื่อผลออกมาก็เลยอยากทราบว่าขอไปแล้วไม่ได้ไป เป็นเพราะเหตุใด

เรื่องนี้นายปกติอยู่ที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ก. มีหนังสือถึงศึกษาธิการจังหวัด เพื่อขอข้อมูลข่าวสารรวม ๒ รายการคือ ๑) ผลคะแนนประเมินศักยภาพของตัวนายปกติเอง และ ๒) ผลคะแนนประเมินศักยภาพของผู้เข้ารับการคัดเลือกทุกคน กรณีที่นายปกติขอย้ายไปดำรงตำแหน่งนักทรัพยากรบุคคลชำนาญการพิเศษ สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด แต่ไม่ได้รับพิจารณาให้ย้าย แต่สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดมีหนังสือแจ้งอนุญาตให้ตรวจสอบคะแนนเฉพาะของนายปกติได้ ส่วนการขอคะแนนของผู้อื่นตามข้อ ๒ นั้นได้อ้างมาตรา ๒๔ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ว่าต้องมีหนังสือยินยอมมาประกอบการร้องขอตามมาตรา ๒๔ นายปกติจึงมีหนังสืออุทธรณ์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

ในการพิจารณาของคณะกรรมการฯ สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดมีหนังสือส่งข้อมูลบุคคลเพื่อการประเมินศักยภาพเพื่อรับย้ายหรือรับโอนข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ให้คณะกรรมการฯ พิจารณา และชี้แจงว่า นายปกติขอย้ายไปดำรงตำแหน่งนักทรัพยากรบุคคลชำนาญการพิเศษ (ผู้อำนวยการกลุ่มบริหารงานบุคคล) ซึ่งมีผู้สมัครจำนวน ๓ คน นายปกติได้รับการคัดเลือกในลำดับที่ ๓ ผู้ได้รับการพิจารณาให้ย้ายคือผู้รับการคัดเลือกในลำดับที่ ๑ คือนางเก่ง

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารพิจารณาแล้วเห็นว่า สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดได้อนุญาตให้นายปกติเข้าตรวจสอบข้อมูลข่าวสารในข้อที่ ๑ คะแนนของตนเองแต่ไม่ให้สำเนา และปฏิเสธการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารในข้อที่ ๒ ซึ่งทั้งสองรายการเป็นเอกสารประกอบการประเมินศักยภาพเพื่อรับย้าย รับโอนบุคคลและเป็นข้อมูลเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลที่ดำเนินการเสร็จสิ้นแล้ว การเปิดเผยไม่ทำให้การบังคับใช้กฎหมายเสื่อมประสิทธิภาพแต่อย่างใด ผู้อุทธรณ์คือนายปกติเป็นผู้แจ้งความประสงค์ขอย้ายจึงมีส่วนเกี่ยวข้องกับข้อมูล ที่ขอควรได้รับทราบเพื่อใช้ปกป้องสิทธิของตน แต่การเปิดเผยคะแนนของผู้สมัครรายอื่น คือผู้เข้ารับการคัดเลือกลำดับที่ ๒ ที่ไม่ได้รับการพิจารณาให้ย้าย เปิดไป รู้ไปก็ไม่เป็นประโยชน์จะเป็นการรุกรานสิทธิส่วนบุคคลโดยไม่สมควร จึงให้สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดเปิดเผยผลคะแนนของผู้เข้ารับการคัดเลือกในลำดับที่ ๑ ที่ได้ย้าย และผลคะแนนของนายปกติพร้อมทั้งให้สำเนาที่มีคำรับรองถูกต้องให้ด้วยทั้งสองรายการ

กรณีนี้หน่วยงานแจ้งว่าผู้ขอต้องมีหนังสือยินยอมมาประกอบการร้องขอตามมาตรา ๒๔ ที่ถูกต้องคือ หน่วยงานผู้ครอบครองข้อมูลข่าวสารเมื่อได้รับคำขอต้องเป็นฝ่ายมีหนังสือแจ้งเจ้าของข้อมูลให้ทำคำคัดค้านไปภายในเวลาที่กำหนดว่าจะคัดค้านหรือไม่ ถ้าไม่ตอบก็ถือว่าอนุญาตจะได้แจ้งผู้ที่มีคำขอให้ทราบ มีข้อสงสัยการปฏิบัติหรือการใช้สิทธิตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ขอให้ถึงคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการครับ ติดต่อเพิ่มเติมได้ที่ ๐ ๒๒๘๓ ๔๖๗๘ www.oic.go.th (ที่ สค ๑๑๔/๒๕๖๐)

รู้สิทธิของตัวเอง

เรื่องนี้ประชาชนใช้สิทธิการมีส่วนร่วมในการบริหารท้องถิ่น ตรวจสอบผู้บริหารท้องถิ่น ตามสิทธิที่มีตามรัฐธรรมนูญ लेकर โดยอาศัยพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ มีขั้นตอนอย่างไร ดูเรื่องนี้ लेकर

นายแบนมีหนังสือไปถึงอำเภอ ต เพื่อขอข้อมูลข่าวสารรายชื่อผู้เข้าซื้อที่ดินถอดถอนผู้ใหญ่บ้าน ใครที่ถูกถอดถอนครับ ก็ตัวนายแบนนั่นแหละ ไปขอสำเนาเอกสาร ๓ รายการได้แก่ ๑) บัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเข้าซื้อที่ดินถอดถอนผู้ใหญ่บ้าน ๒) บัญชีรายชื่อผู้ไปแสดงตนถอดถอนผู้ใหญ่บ้าน และ ๓) เอกสารที่เกี่ยวข้องทั้งหมดของผู้เข้าซื้อที่ดินถอดถอน แต่อำเภอ ต มีหนังสือแจ้งปฏิเสธโดยให้เหตุผลว่าการเปิดเผยจะเกิดความไม่สงบเรียบร้อยขึ้นในหมู่บ้าน หรืออาจเกิดอันตรายต่อชีวิตหรือความปลอดภัยของผู้ร้องเรียนตามมาตรา ๑๕ (๔) นายแบนจึงมีหนังสืออุทธรณ์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

ในการพิจารณาของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร อำเภอ ต ได้มีหนังสือส่งสำเนาเอกสารตามอุทธรณ์ไปให้คณะกรรมการฯ เพื่อประกอบการพิจารณาและชี้แจงเรื่องราวว่า นายแบนเป็นผู้ใหญ่บ้าน หมู่ที่ ๖ ต่อมาราษฎรในพื้นที่เข้าซื้อที่ดินถอดถอนออกจากตำแหน่ง นายอำเภอได้มีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบยืนยันรายชื่อราษฎรที่เข้าซื้อที่ดินจำนวน ๒๔๔ คน เกินกึ่งหนึ่งของผู้มีสิทธิเลือกผู้ใหญ่บ้าน นายอำเภอจึงมีคำสั่งให้นายแบนพ้นจากตำแหน่งผู้ใหญ่บ้าน นายแบนจึงมีหนังสือขอข้อมูลข่าวสาร และอำเภอมีหนังสือแจ้งปฏิเสธด้วยเหตุผลดังกล่าวแล้ว

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารพิจารณาเอกสารไปที่ละรายการแล้วเห็นว่า ข้อมูลข่าวสารรายการที่ ๑ บัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเข้าซื้อที่ดินถอดถอนผู้ใหญ่บ้าน อำเภอได้ประกาศโดยเปิดเผยแก่ราษฎร และเป็นข้อมูลข่าวสารที่เกิดจากการปฏิบัติงานตามปกติของหน่วยงานราชการ จึงเปิดเผยได้ แต่ในบัญชีรายชื่อนี้มีข้อมูลส่วนบุคคลอยู่ด้วยคือหมายเลขประจำตัวประชาชน และวัน เดือน ปีเกิด จึงเห็นสมควรให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารนี้ โดยปกปิดข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล ส่วนข้อมูลข่าวสารรายการที่ ๒ บัญชีรายชื่อผู้ใช้สิทธิถอดถอน และข้อมูลข่าวสารรายการที่ ๓ เอกสารที่เกี่ยวข้องของผู้ที่เข้าซื้อที่ดินถอดถอน ประกอบด้วยหนังสือร้องเรียน และผลการตรวจสอบรายชื่อของอำเภอ แม้คณะกรรมการวินิจฉัยฯ จะเห็นว่านายแบนเป็นผู้มีส่วนได้เสียเพราะถูกร้องเรียนให้พ้นจากตำแหน่ง แต่การเปิดเผยทั้งรายการที่ ๒ และ รายการที่ ๓ นี้ ก็เป็นไปตามเหตุผลของอำเภอที่อาจเกิดความไม่สงบเรียบร้อย และอันตรายต่อบุคคลหนึ่งบุคคลใดตามมาตรา ๑๕ (๔) จึงเห็นสมควรไม่เปิดเผยข้อมูลข่าวสารในส่วนนี้แก่นายแบน

ผู้ร้องเรียนจะได้รับการคุ้มครองตามระเบียบอย่างที่สุดครับ เพื่อใช้สิทธิได้อย่างสบายใจ มีส่วนร่วมในการบริหารงานของท้องถิ่น เป็นหูเป็นตาให้หน่วยงานของรัฐต่อไป มีข้อสงสัยติดต่อหาหรือได้ที่สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ๐ ๒๒๘๓ ๔๖๗๘ www.oic.go.th “ไม่ได้ข้อมูลที่ขอ บอก สขร. นะครับ”

(ที่ สค ๑๑๘/๒๕๖๐)

วีระเชษฐ์ จรรยากุล

นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ

ผมทำถูกต้องแล้วครับ

เรื่องนี้ใครที่ได้รับคำสั่งให้เป็นกรรมการในเรื่องใดก็ตาม ท่านต้องศึกษาระเบียบ หนังสือสั่งการ ที่มีในเรื่องนั้นให้รอบคอบ ครบถ้วนนะครับ

นายบอลได้มีหนังสือถึงเทศบาลตำบลบ้านกลางเพื่อขอสำเนาข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการจ่ายเงินประโยชน์ตอบแทนอื่นเป็นกรณีพิเศษ (โบนัส) คือ หนังสือสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน (สตง.) ที่มีถึงเทศบาลตำบลบ้านกลางในเรื่องนี้ และเอกสารการชี้แจงของเทศบาลตำบลบ้านกลางที่ชี้แจงสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน จำนวน ๒ รายการ แต่เทศบาลตำบลบ้านกลางมีหนังสือแจ้งปฏิเสธว่าเอกสารทั้งสองเรื่องหากเปิดเผยจะทำให้การบังคับใช้กฎหมายเสื่อมประสิทธิภาพ เป็นความเห็นของหน่วยงานของรัฐ อยู่ระหว่างการพิจารณาวินิจฉัยของผู้ว่าราชการจังหวัด และมีการกำหนดชั้นความลับไว้จึงเปิดเผยให้ไม่ได้ นายบอลจึงมีหนังสืออุทธรณ์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

ในการพิจารณาของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร เทศบาลตำบลบ้านกลางได้มีหนังสือชี้แจงว่า นายบอลต้องใช้สิทธิอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยฯ ภายในสิบห้าวัน แต่นายบอลอุทธรณ์เกินกว่าที่กฎหมายกำหนดไว้สองวัน จึงไม่มีสิทธิอุทธรณ์ ส่วนข้อมูลข่าวสารตามคำขอนั้น เป็นเอกสารภายในหน่วยงานของรัฐที่ สตง. มีความเห็นคำแนะนำในเรื่องการตรวจสอบงบการเงินของเทศบาลตำบลบ้านกลาง และเทศบาลตำบลบ้านกลางมีหนังสือชี้แจงไปปฏิบัติถูกต้องตามระเบียบแล้ว เมื่อความเห็นไม่ตรงกันจึงส่งเรื่องให้ผู้ว่าราชการจังหวัดวินิจฉัย ซึ่งยังไม่ได้รับแจ้งผลการวินิจฉัย ส่วนนายบอลชี้แจงว่า ที่ต้องขอสำเนาเอกสารก็เนื่องจากตนเองดำรงตำแหน่งปลัดเทศบาลตำบลบ้านกลางเป็นคณะกรรมการพิจารณาเงินรางวัลประจำปี ต่อมาผู้ร้องเรียนต่อ สตง. ว่าการจ่ายเงินดังกล่าวไม่เป็นไปตามระเบียบคือนำเงินสะสมมาจ่ายเป็นเงินโบนัส ไม่มีการประชุมตามหลักเกณฑ์ แต่เมื่อตรวจสอบจากหนังสือของการส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น และหนังสือสำนักงาน กจ. กท. และ ก.อบต. แล้วสามารถนำเงินสะสมมาจ่ายเป็นเงินโบนัสได้ ต่อมาภายหลังจึงมีหนังสือสั่งการของกระทรวงมหาดไทยห้ามนำเงินสะสมมาจ่ายเป็นเงินโบนัส จึงไม่ผิดหลักเกณฑ์แต่อย่างใด และได้รายงานให้ สตง. ทราบก็ไม่ได้มีการทักท้วง ซึ่งจากการร้องเรียนดังกล่าวเป็นเหตุให้กรมกพรและเจ้าหน้าที่ถูกดำเนินการทางวินัยและต้องรับผิดชอบละเมิด ตนเองได้รับผลกระทบจึงขอข้อมูลข่าวสารเพื่อฟ้องคดีต่อศาลปกครองต่อไป ความเป็นมาอยู่ตรงนี้แหละครับ

คณะกรรมการวินิจฉัยฯ เห็นว่า ที่หน่วยงานชี้แจงว่านายบอลอุทธรณ์เกินกว่าเวลาที่กฎหมายกำหนด เมื่อตรวจสอบแล้วปรากฏว่าได้อุทธรณ์ภายในสิบห้าวันจึงอุทธรณ์ได้ ส่วนเหตุผลที่ชี้แจงว่าเปิดเผยไม่ได้เนื่องจากเป็นข้อมูลข่าวสารตามมาตรา ๑๕ (๒) (๓) (๖) นั้น เห็นว่าเป็นข้อมูลการปฏิบัติราชการตามปกติของหน่วยงานของรัฐ ไม่เข้าลักษณะมาตรา ๑๕ และแม้จะได้กำหนดชั้นความลับไว้ คณะกรรมการวินิจฉัยฯ ก็ยังมีอำนาจที่จะวินิจฉัยให้เปิดเผยได้ จึงวินิจฉัยให้เทศบาลตำบลบ้านกลางเปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามอุทธรณ์ให้แก่ผู้อุทธรณ์คือนายบอลต่อไป (.ที่ สค ๑๙๓/๒๕๕๕)

วีระเชษฐ์ จรรยากุล

นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ

บริษัทกำจัดหนี้

เป็นเรื่องใหญ่ที่เดี๋ยวลบสำหรับเรื่องที่ไปกู้เงินเข้ามาแล้ว ถูกติดตามทวงหนี้แบบดู ๆ จนหน่วยงานของรัฐต้องเข้าไปดูว่าขอบเขตการทวงหนี้ของคุณมีได้แค่ไหน ต้องใช้รูปแบบใด และข้อมูลองค์กรบริษัททวงหนี้ ประชาชนทั่วไปจะรู้ได้หรือไม่ อ่านเรื่องนี้ครับ

คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ได้รับหนังสือขอหารือจากกองบัญชาการตำรวจนครบาลว่า สมาคมธุรกิจเช่าซื้อไทย ได้ขอข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับรายละเอียด ชื่อ ที่อยู่ และขนาดองค์กรของบริษัทที่ประกอบธุรกิจทวงถามหนี้ เพื่อจัดทำเป็นทำเนียบให้กับสถาบันการเงินที่เป็นสมาชิกสมาคม เข้าถึงและใช้บริการได้ โดยกองบัญชาการตำรวจนครบาลถามว่า ข้อมูลนี้เปิดเผยให้กับบุคคล ประชาชนทั่วไป และสมาคมธุรกิจเช่าซื้อไทยได้หรือไม่ ถ้าเปิดได้ จะเปิดเผยได้มากน้อยแค่ไหน ถามเท่านั้นแหละครับ แต่ก็สำคัญและน่าสนใจมาก

คณะกรรมการตอบข้อหารือตามกฎหมายข้อมูลข่าวสารของราชการพิจารณาแล้วมีหนังสือตอบชี้แจงไปว่า ชื่อ และที่อยู่ของบริษัทเป็นข้อมูลข่าวสารที่ปรากฏอยู่ในหนังสือบริษัทหนี้สนธิ ซึ่งประชาชนสามารถตรวจสอบได้ที่หอทะเบียนตามมาตรา ๑๐๙๗ มาตรา ๑๐๙๘ และมาตรา ๑๐๙๙ ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ส่วนข้อมูลเกี่ยวกับขนาดองค์กรนั้น เป็นข้อมูลทั่วไปของบริษัทที่ต้องแจ้งต่อนายทะเบียนตามพระราชบัญญัติการทวงถามหนี้ พ.ศ. ๒๕๕๘ ข้อมูลข่าวสารที่ถามไปถึงเปิดเผยได้ แต่อย่างไรก็ตาม หากกองบัญชาการตำรวจนครบาลเห็นว่าข้อมูลข่าวสารนี้มีส่วนหนึ่งส่วนใดที่มีลักษณะเป็นข้อมูลข่าวสารตามมาตรา ๑๕ พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ก็อาจปกปิดข้อมูลข่าวสารในส่วนนั้นได้

เรียนให้หน่วยงานของรัฐได้ทราบไว้ละครับ หากท่านมีข้อสงสัยการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ท่านโทรศัพท์ไปหาหรือการปฏิบัติเบื้องต้นได้ แต่หากต้องการให้ตอบเป็นเอกสารไว้ใช้อ้างอิงในการปฏิบัติให้เป็นแนวทางเดียวกัน ให้มีหนังสือตั้งประเด็นคำถามไปให้ชัดเจนครับ สำหรับประชาชนโทรศัพท์ปรึกษาได้ครับ ติดต่อหาหรือได้ที่สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ๐ ๒๒๘๓ ๔๖๗๘ www.oic.go.th

“เปิดเผยเป็นหลัก ปกปิดเป็นข้อยกเว้น”

(หรือ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๖๐)

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ กระทรวงมหาดไทย สำนักงานปลัดกระทรวง โทร. ๐ ๒๒๒๑ ๐๘๒๓ มท.๕๐๓๐๕

ที่ มท ๐๒๐๑.๒/ว ๒๖๔๖

วันที่ ๓๐ ตุลาคม ๒๕๖๐

เรื่อง ขออนุมัติเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐

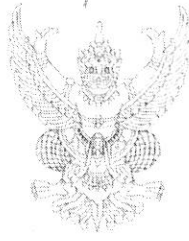
เรียน หัวหน้าส่วนราชการระดับกรม หัวหน้าหน่วยงานรัฐวิสาหกิจในสังกัด มท. หัวหน้าหน่วยงาน
ในสังกัด สป.มท. และหัวหน้าสำนักงานรัฐมนตรี กระทรวงมหาดไทย

ด้วยสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี โดยสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ได้จัดทำเอกสารเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐ ประกอบด้วย สรุปย่อคำวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร สรุปข้อร้องเรียนของคณะกรรมการพิจารณาและให้ความเห็นเรื่องร้องเรียน และสรุปข้อหารือของคณะกรรมการตอบข้อหารือตามกฎหมายว่าด้วยข้อมูลข่าวสารของราชการ โดยขอความร่วมมือกระทรวงมหาดไทย เผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติดังกล่าว

กระทรวงมหาดไทย จึงขออนุมัติเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐ เพื่อนำไปใช้ประกอบการปฏิบัติหน้าที่ในการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ ให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐ ต่อไป รายละเอียดปรากฏตามสำเนาหนังสือสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ นร ๐๓๐๘/ว ๔๕๓๙ ลงวันที่ ๑๙ ตุลาคม ๒๕๖๐ ทั้งนี้ สามารถดาวน์โหลดรายละเอียดได้ที่เว็บไซต์กองกลาง สป. www.gad.moi.go.th เมนูหลัก “งานประจำ” หัวข้อย่อย “หนังสือสั่งการ หนังสือเวียน การปฏิบัติตาม พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐”

จึงเรียนมาเพื่อพิจารณาดำเนินการ

(นายนิสิต จันทน์สมวงศ์)
รองปลัดกระทรวงมหาดไทย ปฏิบัติราชการแทน
ปลัดกระทรวงมหาดไทย

ที่ นร ๐๑๐๘/ว ๙๕๓๙

สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี
ทำเนียบรัฐบาล กรุงเทพฯ ๑๐๓๐๐

๑๙ ตุลาคม ๒๕๖๐

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐

เรียน ปลัดกระทรวงมหาดไทย

- สิ่งที่ส่งมาด้วย
๑. บทความเรื่อง ทำเอาตกใจ
 ๒. บทความเรื่อง อยากไป แต่ไม่ได้ไป
 ๓. บทความเรื่อง รู้สิทธิของตัวเอง
 ๔. บทความเรื่อง ผมทำถูกต้องแล้วครับ
 ๕. บทความเรื่อง บริษัทกำลังหนี

ด้วยสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี โดยสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ได้จัดทำเอกสารเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐ เช่น สรุปย่อคำวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร สรุปข้อร้องเรียนของคณะกรรมการพิจารณาและให้ความเห็นเรื่องร้องเรียน สรุปข้อหารือของคณะกรรมการตอบข้อหารือตามกฎหมายข้อมูลข่าวสารของราชการ เป็นต้น

สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีพิจารณาแล้วเห็นว่า เอกสารเผยแพร่ดังกล่าวข้างต้น จะเป็นประโยชน์เพื่อนำไปใช้ประกอบการปฏิบัติหน้าที่ในการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ ให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐ ต่อไป ในการนี้ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านเผยแพร่สรุปย่อคำวินิจฉัยและบทความ จำนวน ๕ เรื่อง ทางสื่อต่าง ๆ ของหน่วยงานนี้เพื่อส่งให้ส่วนราชการในการกำกับดูแลต่อไป รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ ผลเป็นประการใดกรุณาแจ้งให้ทราบด้วย
จิกขอบคุณมาก

ขอแสดงความนับถือ

(นายสมพาศ นิลพันธ์)

รองปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ปฏิบัติราชการแทน
ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ

โทร. ๐ ๒๒๘๓ ๔๖๗๘

โทรสาร ๐ ๒๒๘๓ ๔๖๙๘

ทำเอาตกใจ

เกือบได้เรื่องแล้วไง อยู่ดี ๆ มีคนไปแจ้งเบาะแสว่าสาวคนนี้ค้ายาเสพติด มีของกลางเป็นเงิน แต่ไม่มีหลักฐานเป็นยาเสพติด กว่าจะจบเรื่องได้ สะเทือนได้

นางสาววังเวงครีอยู่มาวันหนึ่งก็ต้องตกอกตกใจ เมื่อสำนักงาน ป.ป.ส. เข้าตรวจค้นรถยนต์ส่วนตัว และค้นบ้านพัก ซึ่งเป็นสำนักงานด้วย โดยแจ้งว่าได้รับหนังสือร้องเรียนจากผู้ใช้นามแฝง แจ้งเบาะแสการค้ายาเสพติดรายใหญ่ในอำเภอแห่งหนึ่ง และเพื่อให้มีหลักฐานครบถ้วน นามแฝงก็ได้ส่งสำเนาภาพถ่ายธนบัตรรวม ๒,๐๐๐ บาทให้ด้วยและแจ้งว่าในวันที่เท่านั้นจะมีการซื้อขายเสพติดจากผู้ค้ารายนี้ โดยใช้รถยนต์อะไร หมายเลขทะเบียนอะไร และผู้ค้าจะไปหลบซ่อนตัวที่ไหน ซึ่งตรงกันกับนางสาววังเวง ในวันดังกล่าวเจ้าหน้าที่ได้เข้าปฏิบัติการตรวจค้นรถยนต์ และที่บ้านพักของนางสาววังเวงซึ่งเป็นที่พักอาศัยแต่ไม่พบสิ่งผิดกฎหมาย แต่พบเงินในกระเป๋ามีหมายเลขตรงตามที่ผู้ร้องเรียนแจ้งไป โดยนางสาววังเวงให้การว่าพบเงินวางอยู่ในรถจึงเก็บไปเข้าใจว่าเป็นเงินของตนเอง นางสาววังเวงและญาติได้ทำหนังสือชี้แจงเกี่ยวกับเรื่องร้องเรียนจากการตรวจสอบประวัติไม่พบว่าเกี่ยวข้องกับยาเสพติด นางสาววังเวงจึงมีหนังสือถึงสำนักงาน ป.ป.ส. ขอสำเนาข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับหนังสือร้องเรียน และหมายเลขโทรศัพท์ที่ส่งหนังสือร้องเรียนไปทางโทรสาร แต่สำนักงาน ป.ป.ส. มีหนังสือแจ้งปฏิเสธว่าเป็นข้อมูลที่มีกฎหมายหรือระเบียบคุ้มครองมิให้เปิดเผย และผู้ให้ข้อมูลไม่ประสงค์ให้นำไปเปิดเผยต่อผู้อื่น และมีเอกสารแนบท้ายคำสั่งคณะกรรมการ ป.ป.ส. ไม่ให้เปิดเผย นางสาววังเวงจึงมีหนังสือไปอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

ในการพิจารณาของคณะกรรมการวินิจฉัยฯ สำนักงาน ป.ป.ส. มีหนังสือส่งเอกสารตามอุทธรณ์ให้คณะกรรมการวินิจฉัยฯ เพื่อประกอบการพิจารณา โดยชี้แจงรายละเอียดการปฏิบัติการ และเหตุผลที่แจ้งปฏิเสธไม่เปิดเผยข้อมูลดังกล่าวข้างต้นที่ได้อ่านกันแล้ว

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารพิจารณาแล้วเห็นว่า ข้อมูลข่าวสารรายการที่ ๑ คือหนังสือแจ้งเบาะแสการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด เช่น ลักษณะรถยนต์ บ้านเลขที่ และข้อมูลข่าวสารรายการที่ ๒ หมายเลขโทรศัพท์หรือโทรสารที่ส่งหนังสือร้องเรียน ประเด็นนี้นางสาววังเวงเป็นผู้มีส่วนได้เสีย สมควรได้รับทราบข้อมูลเพื่อใช้ปกป้องสิทธิของตนเอง ในเมื่อหนังสือไม่ระบุชื่อ นามสกุล หมายเลขโทรศัพท์ของผู้แจ้ง และการตรวจสอบข้อเท็จจริงตามเบาะแสที่ได้รับแจ้งนั้นเสร็จสิ้นแล้ว การเปิดเผยข้อมูลข่าวสารไม่ทำให้การบังคับใช้กฎหมายไม่อาจสำเร็จตามวัตถุประสงค์ได้ หรือเกิดอันตรายต่อชีวิตหรือความปลอดภัยของบุคคลหนึ่งบุคคลใดตามมาตรา ๑๕ (๒) และ (๔) จึงให้สำนักงานป.ป.ส. เปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามคำขอพร้อมรับรองสำเนาถูกต้องให้นางสาววังเวง

เรื่องนี้เป็นประโยชน์และเป็นตัวอย่างเรื่องใกล้ตัวที่เราไม่ควรนิ่งนอนใจ อาจเกิดกับใครก็ได้ หากต้องการเอกสารราชการไปใช้คุ้มครองสิทธิของตนเองแล้วไม่ได้ ขอให้รีบถึงคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการครับ เพราะ “เปิดเผยเป็นหลัก ปกปิดเป็นข้อยกเว้น” ติดต่อได้ที่ ๐ ๒๒๘๓ ๔๖๗๘ www.oic.go.th (ที่ สค ๑๑๖/๒๕๖๐)

อยากไป แต่ไม่ได้ไป

เรื่องการโยกย้ายของข้าราชการในเดือนนี้คงจบลงตัวไปแล้ว แต่ก็มีบางท่านที่ไม่ได้อย่างที่คิด เมื่อผลออกมาก็เลยอยากทราบว่าจะไปไม่ได้ไป เป็นเพราะเหตุใด

เรื่องนี้นายปกติอยู่ที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ก. มีหนังสือถึงศึกษาธิการจังหวัด เพื่อขอข้อมูลข่าวสารรวม ๒ รายการคือ ๑) ผลคะแนนประเมินศักยภาพของตัวนายปกติเอง และ ๒) ผลคะแนนประเมินศักยภาพของผู้เข้ารับการคัดเลือกทุกคน กรณีที่นายปกติขอย้ายไปดำรงตำแหน่งนักทรัพยากรบุคคลชำนาญการพิเศษ สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด แต่ไม่ได้รับพิจารณาให้ย้าย แต่สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดมีหนังสือแจ้งอนุญาตให้ตรวจสอบคะแนนเฉพาะของนายปกติได้ ส่วนการขอคะแนนของผู้อื่นตามข้อ ๒ นั้นได้อำนาจมาตรา ๒๔ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ว่าต้องมีหนังสือยินยอมมาประกอบการร้องขอตามมาตรา ๒๔ นายปกติจึงมีหนังสืออุทธรณ์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

ในการพิจารณาของคณะกรรมการฯ สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดมีหนังสือส่งข้อมูลบุคคลเพื่อการประเมินศักยภาพเพื่อรับย้ายหรือรับโอนข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ให้คณะกรรมการฯ พิจารณา และชี้แจงว่า นายปกติขอย้ายไปดำรงตำแหน่งนักทรัพยากรบุคคลชำนาญการพิเศษ (ผู้อำนวยการกลุ่มบริหารงานบุคคล) ซึ่งมีผู้สมัครจำนวน ๓ คน นายปกติได้รับการคัดเลือกในลำดับที่ ๓ ผู้ได้รับการพิจารณาให้ย้ายคือผู้รับการคัดเลือกในลำดับที่ ๑ คือนางเก่ง

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารพิจารณาแล้วเห็นว่า สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดได้อนุญาตให้นายปกติเข้าตรวจสอบข้อมูลข่าวสารในข้อที่ ๑ คะแนนของตัวเองแต่ไม่ให้น่า และปฏิเสธการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารในข้อที่ ๒ ซึ่งทั้งสองรายการเป็นเอกสารประกอบการประเมินศักยภาพเพื่อรับย้าย รับโอนบุคคล และเป็นข้อมูลเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลที่ดำเนินการเสร็จสิ้นแล้ว การเปิดเผยไม่ทำให้การบังคับใช้กฎหมายเสื่อมประสิทธิภาพแต่อย่างใด ผู้อุทธรณ์คือนายปกติเป็นผู้แจ้งความประสงค์ขอย้ายจึงมีส่วนเกี่ยวข้องกับข้อมูลที่ขอควรได้รับทราบเพื่อใช้ปกป้องสิทธิของตน แต่การเปิดเผยคะแนนของผู้สมัครรายอื่น คือผู้เข้ารับการคัดเลือกลำดับที่ ๒ ที่ไม่ได้รับการพิจารณาให้ย้าย เปิดไป รู้ไปก็ไม่เป็นประโยชน์จะเป็นการรุกรานสิทธิส่วนบุคคลโดยไม่สมควร จึงให้สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดเปิดเผยผลคะแนนของผู้เข้ารับการคัดเลือกในลำดับที่ ๑ ที่ได้ย้าย และผลคะแนนของนายปกติพร้อมทั้งให้สำเนาที่มีคำรับรองถูกต้องให้ด้วยทั้งสองรายการ

กรณีนี้หน่วยงานแจ้งว่าผู้ขอต้องมีหนังสือยินยอมมาประกอบการร้องขอตามมาตรา ๒๔ ที่ถูกต้องคือ หน่วยงานผู้ครอบครองข้อมูลข่าวสารเมื่อได้รับคำขอต้องเป็นฝ่ายมีหนังสือแจ้งเจ้าของข้อมูลให้หาคำคัดค้านภายในเวลาที่กำหนดว่าจะคัดค้านหรือไม่ ถ้าไม่ตอบก็ถือว่าอนุญาตจะได้แจ้งผู้ที่มีคำขอให้ทราบมีข้อสงสัยการปฏิบัติหรือการใช้สิทธิตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ขอให้ปรึกษากomite กรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการครับ ติดต่อเพิ่มเติมได้ที่ ๐ ๒๒๘๓ ๔๖๗๘ www.oic.go.th (ที่ สค ๑๑๔/๒๕๖๐)

รู้สิทธิของตัวเอง

เรื่องนี้ประชาชนใช้สิทธิการมีส่วนร่วมในการบริหารท้องถิ่น ตรวจสอบผู้บริหารท้องถิ่น ตามสิทธิที่มีตามรัฐธรรมนูญ लेकर โดยอาศัยพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ มีขั้นตอนอย่างไร ดูเรื่องนี้ लेकर

นายแบนมีหนังสือไปถึงอำเภอ ด เพื่อขอข้อมูลข่าวสารรายชื่อผู้เข้าชื้อกันถอดถอนผู้ใหญ่บ้าน ใครที่ถูกถอดถอนครบ ก็ตัวนายแบนนั้นแหละ ไปขอสำเนาเอกสาร ๓ รายการได้แก่ ๑) บัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิ เข้าชื้อถอดถอนผู้ใหญ่บ้าน ๒) บัญชีรายชื่อผู้ไปแสดงตนถอดถอนผู้ใหญ่บ้าน และ ๓) เอกสารที่เกี่ยวข้อง ทั้งหมดของผู้เข้าชื้อถอดถอน แต่อำเภอ ด มีหนังสือแจ้งปฏิเสธโดยให้เหตุผลว่าการเปิดเผยจะเกิดความไม่สงบ เรียบร้อยขึ้นในหมู่บ้าน หรืออาจเกิดอันตรายต่อชีวิตหรือความปลอดภัยของผู้ร้องเรียนตามมาตรา ๑๕ (๔) นายแบนจึงมีหนังสืออุทธรณ์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

ในการพิจารณาของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร อำเภอ ด ได้มีหนังสือส่ง สำเนาเอกสารตามอุทธรณ์ไปให้คณะกรรมการฯ เพื่อประกอบการพิจารณาและชี้แจงเรื่องราวว่า นายแบนเป็น ผู้ใหญ่บ้าน หมู่ที่ ๖ ต่อมาราษฎรในพื้นที่เข้าชื้อกันถอดถอนออกจากตำแหน่ง นายอำเภอได้มีคำสั่งแต่งตั้ง คณะกรรมการตรวจสอบยืนยันรายชื่อราษฎรที่เข้าชื้อกันจำนวน ๒๔๔ คน เกินกึ่งหนึ่งของผู้มีสิทธิเลือกผู้ใหญ่บ้าน นายอำเภอจึงมีคำสั่งให้นายแบนพ้นจากตำแหน่งผู้ใหญ่บ้าน นายแบนจึงมีหนังสือขอข้อมูลข่าวสาร และอำเภอ มีหนังสือแจ้งปฏิเสธด้วยเหตุผลดังกล่าวแล้ว

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารพิจารณาเอกสารไปที่ละรายการแล้วเห็นว่า ข้อมูล ข่าวสารรายการที่ ๑ บัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเข้าชื้อถอดถอนผู้ใหญ่บ้าน อำเภอได้ประกาศโดยเปิดเผยแก่ราษฎร และเป็นข้อมูลข่าวสารที่เกิดจากการปฏิบัติงานตามปกติของหน่วยงานราชการ จึงเปิดเผยได้ แต่ในบัญชีรายชื่อ นี้มีข้อมูลส่วนบุคคลอยู่ด้วยคือหมายเลขประจำตัวประชาชน และวัน เดือน ปีเกิด จึงเห็นสมควรให้เปิดเผยข้อมูล ข่าวสารนี้ โดยปกปิดข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล ส่วนข้อมูลข่าวสารรายการที่ ๒ บัญชีรายชื่อผู้ใช้สิทธิถอดถอน และ ข้อมูลข่าวสารรายการที่ ๓ เอกสารที่เกี่ยวข้องของผู้ที่เข้าชื้อถอดถอน ประกอบด้วยหนังสือร้องเรียน และผลการ ตรวจสอบรายชื่อของอำเภอ แม้คณะกรรมการวินิจฉัย ฯ จะเห็นว่านายแบนเป็นผู้มีส่วนได้เสียเพราะถูกร้องเรียน ให้พ้นจากตำแหน่ง แต่การเปิดเผยทั้งรายการที่ ๒ และ รายการที่ ๓ นี้ ก็เป็นไปได้ตามเหตุผลของอำเภอที่อาจเกิด ความไม่สงบเรียบร้อย และอันตรายต่อบุคคลหนึ่งบุคคลใดตามมาตรา ๑๕ (๔) จึงเห็นสมควรไม่เปิดเผยข้อมูล ข่าวสารในส่วนนี้แก่นายแบน

ผู้ร้องเรียนจะได้รับการคุ้มครองตามระเบียบอย่างที่สุดครับ เพื่อใช้สิทธิได้อย่างสบายใจ มีส่วนร่วม ในการบริหารงานของท้องถิ่น เป็นหูเป็นตาให้หน่วยงานของรัฐต่อไป มีข้อสงสัยติดต่อหาหรือได้ที่สำนักงาน คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ๐ ๒๒๘๓ ๔๖๗๘ www.oic.go.th “ไม่ได้ข้อมูลที่ขอ บอก สขร. นะครับ”

(ที่ สค ๑๑๘/๒๕๖๐)

วิรัชชัย จรรย์กุล

นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ

ผมทำถูกต้องแล้วครับ

เรื่องนี้ใครที่ได้รับคำสั่งให้เป็นกรรมการในเรื่องใดก็ตาม ท่านต้องศึกษาระเบียบ หนังสือสั่งการ ที่มีในเรื่องนั้นให้รอบคอบ ครบถ้วนนะครับ

นายบอลได้มีหนังสือถึงเทศบาลตำบลบ้านกลางเพื่อขอสำเนาข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการจ่ายเงิน ประโยชน์ตอบแทนอื่นเป็นกรณีพิเศษ (โบนัส) คือ หนังสือสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน (สตง.) ที่มีถึงเทศบาล ตำบลบ้านกลางในเรื่องนี้ และเอกสารการชี้แจงของเทศบาลตำบลบ้านกลางที่ชี้แจงสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน จำนวน ๒ รายการ แต่เทศบาลตำบลบ้านกลางมีหนังสือแจ้งปฏิเสธว่าเอกสารทั้งสองเรื่องหากเปิดเผยจะทำให้การ บังคับใช้กฎหมายเสื่อมประสิทธิภาพ เป็นความเห็นของหน่วยงานของรัฐ อยู่ระหว่างการพิจารณาวินิจฉัยของผู้ว่า ราชการจังหวัด และมีการกำหนดชั้นความลับไว้จึงเปิดเผยให้ไม่ได้ นายบอลจึงมีหนังสืออุทธรณ์ต่อคณะกรรมการ วินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

ในการพิจารณาของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร เทศบาลตำบลบ้านกลาง ได้มีหนังสือชี้แจงว่า นายบอลต้องใช้สิทธิอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยฯ ภายในสิบห้าวัน แต่นายบอล อุทธรณ์เกินกว่าที่กฎหมายกำหนดไว้สองวัน จึงไม่มีสิทธิอุทธรณ์ ส่วนข้อมูลข่าวสารตามคำขออนั้น เป็นเอกสาร ภายในหน่วยงานของรัฐที่ สตง. มีความเห็นคำแนะนำในเรื่องการตรวจสอบงบการเงินของเทศบาลตำบลบ้านกลาง และเทศบาลตำบลบ้านกลางมีหนังสือชี้แจงไปปฏิบัติถูกต้องตามระเบียบแล้ว เมื่อความเห็นไม่ตรงกันจึงส่งเรื่อง ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดวินิจฉัย ซึ่งยังไม่ได้รับแจ้งผลการวินิจฉัย ส่วนนายบอลชี้แจงว่า ที่ต้องขอสำเนาเอกสารก็ เนื่องจากตนเองดำรงตำแหน่งปลัดเทศบาลตำบลบ้านกลางเป็นคณะกรรมการพิจารณาเงินรางวัลประจำปี ต่อมาผู้ร้องเรียนต่อ สตง. ว่าการจ่ายเงินดังกล่าวไม่เป็นไปตามระเบียบคือนำเงินสะสมมาจ่ายเป็นเงินโบนัส ไม่มีการประชุมตามหลักเกณฑ์ แต่เมื่อตรวจสอบจากหนังสือของการส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น และ หนังสือสำนักงาน กจ. กท. และ ก.อบต. แล้วสามารถนำเงินสะสมมาจ่ายเป็นเงินโบนัสได้ ต่อมาภายหลังจึงมี หนังสือสั่งการของกระทรวงมหาดไทยห้ามนำเงินสะสมมาจ่ายเป็นเงินโบนัส จึงไม่ผิดหลักเกณฑ์แต่อย่างใด และได้รายงานให้ สตง.ทราบก็ไม่มีการทักท้วง ซึ่งจากการร้องเรียนดังกล่าวเป็นเหตุให้กรรมการและเจ้าหน้าที่ ถูกดำเนินการทางวินัยและต้องรับผิดชอบละเมิด ตนเองได้รับผลกระทบจึงขอข้อมูลข่าวสารเพื่อฟ้องคดีต่อศาล ปกครองต่อไป ความเป็นมาอยู่ตรงนี้แหละครับ

คณะกรรมการวินิจฉัยฯ เห็นว่า ที่หน่วยงานชี้แจงว่านายบอลอุทธรณ์เกินกว่าเวลาที่กฎหมาย กำหนด เมื่อตรวจสอบแล้วปรากฏว่าได้อุทธรณ์ภายในสิบห้าวันจึงอุทธรณ์ได้ ส่วนเหตุผลที่แจ้งว่าเปิดเผยให้ ไม่ได้เนื่องจากเป็นข้อมูลข่าวสารตามมาตรา ๑๕ (๒) (๓) (๖) นั้น เห็นว่าเป็นข้อมูลการปฏิบัติราชการตามปกติ ของหน่วยงานของรัฐ ไม่เข้าลักษณะมาตรา ๑๕ และแม้จะได้กำหนดชั้นความลับไว้ คณะกรรมการวินิจฉัยฯ ก็ยังมีอำนาจที่จะวินิจฉัยให้เปิดเผยได้ จึงวินิจฉัยให้เทศบาลตำบลบ้านกลางเปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามอุทธรณ์ ให้แก่ผู้อุทธรณ์คือนายบอลต่อไป (ที่ สค ๑๙๓/๒๕๕)

บริษัทจำกัดนี้

เป็นเรื่องใหญ่ทีเดียวครับสำหรับเรื่องที่ไปกู้เงินเข้ามาแล้ว ถูกติดตามทวงหนี้แบบตุ ๆ จนหน่วยงานของรัฐต้องเข้าไปดูว่าขอบเขตการทวงหนี้ของคุณมีได้แค่ไหน ต้องใช้รูปแบบใด และข้อมูลองค์กรบริษัททวงหนี้ ประชาชนทั่วไปจะรู้ได้หรือไม่ อ่านเรื่องนี้ครับ

คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ได้รับหนังสือขอหารือจากกองบัญชาการตำรวจนครบาลว่า สมาคมธุรกิจเช่าซื้อไทย ได้ขอข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับรายละเอียด ชื่อ ที่อยู่ และขนาดองค์กรของบริษัทที่ประกอบธุรกิจทวงถามหนี้ เพื่อจัดทำเป็นทำเนียบให้กับสถาบันการเงินที่เป็นสมาชิกสมาคม เข้าถึงและใช้บริการได้ โดยกองบัญชาการตำรวจนครบาลถามว่า ข้อมูลนี้เปิดเผยให้กับบุคคล ประชาชนทั่วไปและสมาคมธุรกิจเช่าซื้อไทยได้หรือไม่ ถ้าเปิดได้ จะเปิดเผยได้มากน้อยแค่ไหน ถามเท่านั้นแหละครับ แต่ก็สำคัญและน่าสนใจมาก

คณะกรรมการตอบข้อหารือตามกฎหมายข้อมูลข่าวสารของราชการพิจารณาแล้วหนังสือ

ตอบชี้แจงไปว่า ชื่อ และที่อยู่ของบริษัทเป็นข้อมูลข่าวสารที่ปรากฏอยู่ในหนังสือบริคณห์สนธิ ซึ่งประชาชนสามารถตรวจสอบได้ที่หอทะเบียนตามมาตรา ๑๐๙๗ มาตรา ๑๐๙๘ และมาตรา ๑๐๙๙ ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ส่วนข้อมูลเกี่ยวกับขนาดองค์กรนั้น เป็นข้อมูลทั่วไปของบริษัทที่ต้องแจ้งต่อนายทะเบียนตามพระราชบัญญัติการทวงถามหนี้ พ.ศ. ๒๕๕๘ ข้อมูลข่าวสารที่ถามไปถึงเปิดเผยได้ แต่อย่างไรก็ตาม หากกองบัญชาการตำรวจนครบาลเห็นว่าข้อมูลข่าวสารนี้มีส่วนหนึ่งส่วนใดที่มีลักษณะเป็นข้อมูลข่าวสารตามมาตรา ๑๕ พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ก็อาจปกปิดข้อมูลข่าวสารในส่วนนั้นได้

เรียนให้หน่วยงานของรัฐได้ทราบไว้จะครับ หากท่านมีข้อสงสัยการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ท่านโทรศัพท์ไปหาหรือการปฏิบัติเบื้องต้นได้ แต่หากต้องการให้ตอบเป็นเอกสารไว้ใช้อ้างอิงในการปฏิบัติให้เป็นแนวทางเดียวกัน ให้มีหนังสือตั้งประเด็นคำถามไปให้ชัดเจนครับ สำหรับประชาชนโทรศัพท์ปรึกษาได้ครับ ติดต่อหาหรือได้ที่สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ๐ ๒๒๘๓ ๔๖๗๘ www.oic.go.th

“เปิดเผยเป็นหลัก ปกปิดเป็นข้อยกเว้น”

(ทारीอ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๖๐)

ผมเสียเท่าคนอื่นไหม

ก็เป็นเรื่องของความข้องใจสงสัยว่า ธุรกิจแบบเดียวกัน คล้ายกัน ถูกเรียกเก็บภาษีเท่ากันหรือไม่ ถ้าเท่ากันด้วยหลักเกณฑ์เดียวกันก็ไม่ได้ว่าอะไร

นายกิจการเป็นเจ้าของสนามกอล์ฟและรีสอร์ทที่นาอยู่แห่งหนึ่ง ได้ขอรายชื่อผู้ประกอบการโรงแรม รีสอร์ท และร้านอาหารที่เสียภาษีตามกฎหมายในเขตอำเภอเขาค้อและอำเภอหล่มเก่า แต่สรรพากรพื้นที่เพชรบูรณ์ปฏิเสธการเปิดเผยด้วยเหตุผลว่า ถ้าเปิดเผยจะเป็นการรุกร้าสิทธิส่วนบุคคลโดยไม่สมควร และเป็นข้อมูลที่มีผู้ให้มาโดยไม่ประสงค์ให้นำไปเปิดเผยต่อผู้อื่น ตามมาตรา ๑๕ (๕) และ (๖) จึงต้องห้ามมิให้เปิดเผยตามมาตรา ๑๐ แห่งประมวลรัษฎากร นายกิจการจึงมีหนังสือไปอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

ในการพิจารณาของคณะกรรมการวินิจฉัยฯ สำนักงานสรรพากรพื้นที่เพชรบูรณ์มีหนังสือส่งเอกสารตามอุทธรณ์ได้แก่ รายชื่อผู้ประกอบการโรงแรม รีสอร์ท และร้านอาหารที่เสียภาษีในพื้นที่อำเภอเขาค้อจำนวน ๔๔๖ ราย และอำเภอหล่มเก่า จำนวน ๘๖ รายให้คณะกรรมการวินิจฉัยฯ เพื่อประกอบการพิจารณา และได้ชี้แจงร่วมกับผู้แทนกรมสรรพากรสรุปได้ว่า นายกิจการได้ขอข้อมูลข่าวสารดังกล่าวเพื่อต้องการทราบว่าการสรรพากรจัดเก็บภาษีมีทั้งหมดกี่ราย ตามเก็บจากผู้ประกอบการครบถ้วนทุกรายหรือไม่ ซึ่งสำนักงานสรรพากรพื้นที่เพชรบูรณ์ได้รวบรวมข้อมูลที่ได้จากการสำรวจผู้เสียภาษี ข้อมูลผู้เสียภาษี และยังสามารถตรวจสอบผู้ประกอบการประเภทกิจการที่พักแรมและบริการด้านอาหาร เพื่อนำเข้าระบบภาษีอากรต่อไป แล้วจัดทำข้อมูลรายชื่อผู้ประกอบการต่อไป ส่วนข้อมูลข่าวสารตามที่นายกิจการมีคำขอนั้น พิจารณาเห็นว่า เป็นข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล จึงได้มีหนังสือแจ้งปฏิเสธพร้อมเหตุผลตามที่ได้แจ้งแล้ว

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารพิจารณาแล้วเห็นว่า รายชื่อผู้ประกอบการโรงแรม รีสอร์ท และร้านอาหารที่เสียภาษีในพื้นที่อำเภอเขาค้อ และอำเภอหล่มเก่า เป็นข้อมูลข่าวสารการปฏิบัติหน้าที่ราชการตามปกติของหน่วยงานของรัฐ แม้การเปิดเผยรายชื่อดังกล่าวจะทำให้ทราบว่าผู้มีรายชื่อเป็นผู้ประกอบกิจการที่ต้องเสียภาษีประเภทใด แต่ก็เป็นที่ของบุคคลและนิติบุคคลผู้มีรายได้ที่ต้องเสียภาษีอยู่แล้ว กรณีนี้นายกิจการต้องการขอเพียงรายชื่อผู้ประกอบการ การเปิดเผยจึงไม่เป็นการรุกร้าสิทธิส่วนบุคคลโดยไม่สมควร แต่ตรงข้ามการเปิดเผยจะแสดงให้เห็นความถูกต้องโปร่งใส เปิดโอกาสให้มีการตรวจสอบการจัดเก็บภาษีของหน่วยงานของรัฐ รวมทั้งการเสียภาษีของผู้ประกอบการได้ จึงให้สรรพากรพื้นที่เพชรบูรณ์เปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามคำขอพร้อมรับรองสำเนาถูกต้องให้นายกิจการ

เรื่องนี้เป็นเรื่องการรักษาสิทธิของตัวเอง และความสบายใจที่ได้เห็นความโปร่งใสในการปฏิบัติงานตามหน้าที่ของหน่วยงานครับ อาจเกิดกับใครก็ได้ หากต้องการเอกสารราชการไปใช้คุ้มครองสิทธิของตนเองแล้วไม่ได้ ขอให้ถึงคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการครับ เพราะ “เปิดเผยเป็นหลักปกปิดเป็นข้อยกเว้น” ติดต่อได้ที่ ๐ ๒๒๘๓ ๔๖๓๘ www.oic.go.th

เปิดหมดครับ

เรื่องนี้ก็เป็นเรื่องสำคัญอีกเรื่องหนึ่งครับ เกิดจากการนับเวลาการดำรงตำแหน่งผิดพลาด ซึ่งอาจมีหน่วยงานอื่นอีก งานการเจ้าหน้าที่ก็ลองตรวจสอบดูกันครับ

เรื่องนี้นายขาเป็นนิติกรชำนาญการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งนี้ตั้งแต่วันที่ ๒๙ เมษายน ๒๕๕๑ แต่ต่อมา อ.ก.ค.ศ. วิสามัญเกี่ยวกับตำแหน่งบุคลากรทางการศึกษาอื่นตรวจพบว่า นายขา มีระยะเวลาขั้นต่ำในการดำรงตำแหน่งในสายงานที่จะแต่งตั้งตามคุณวุฒิของบุคคล และระดับตำแหน่งที่จะแต่งตั้งไม่ครบ ๖ ปี จึงมีมติให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา แก้ไขคำสั่งแต่งตั้งนายขาจากเดิมวันที่ ๒๙ เมษายน ๒๕๕๑ เป็นได้ไม่ก่อนวันที่ ๑๕ มิถุนายน ๒๕๕๓ นายขา จึงมีหนังสือถึงสำนักงาน ก.ค.ศ. เพื่อขอข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับรายงานการประชุมและลายมือชื่อคณะกรรมการผู้เข้าร่วมประชุมรวม ๒ รายการคือ ๑) สำเนารายงานการประชุม ก.ค.ศ. หรือ อ.ก.ค.ศ. ที่ทำหน้าที่แทน ก.ค.ศ. ที่เกี่ยวข้องกับมติ ๒) สำเนาลายมือชื่อคณะกรรมการ หรืออนุกรรมการ ที่เข้าร่วมประชุมทั้งหมด แต่สำนักงาน ก.ค.ศ. มีหนังสือแจ้งอนุญาตให้ถ่ายสำเนารายงานการประชุม อ.ก.ค.ศ. วิสามัญเกี่ยวกับตำแหน่งบุคลากรทางการศึกษาอื่น ครั้งที่ ๖/๒๕๕๘ เมื่อวันที่ ๒๖ มิถุนายน ๒๕๕๘ เรื่องที่ ๔.๓ ที่เกี่ยวข้องกับนายขาแต่ไม่อนุญาตให้สำเนาลายมือชื่อคณะกรรมการ หรืออนุกรรมการ ที่เข้าร่วมประชุมทั้งหมด เนื่องจากอาจเกิดอันตรายต่อความปลอดภัยของบุคคลหนึ่งบุคคลใดตามมาตรา ๑๕ (๔) นายขาจึงมีหนังสืออุทธรณ์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

ในการพิจารณาของคณะกรรมการฯ สำนักงาน ก.ค.ศ. มีหนังสือชี้แจงว่า ได้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารบางส่วนให้นายขาแล้ว แต่ที่ไม่เปิดเผยก็เป็นไปตามเหตุผลที่แจ้งแล้วเช่นกัน

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารพิจารณาแล้วเห็นว่า ข้อมูลข่าวสารที่ปกปิดคือรายชื่อของผู้มาประชุม รายชื่อของผู้ไม่มาประชุม เวลาที่เริ่มประชุม และเลิกประชุม เป็นข้อมูลข่าวสารการปฏิบัติงานตามปกติของหน่วยงาน การเปิดเผยเป็นการเปิดโอกาสให้มีการตรวจสอบและแสดงความโปร่งใสในการปฏิบัติราชการจึงเปิดเผยได้ จึงให้สำนักงาน ก.ค.ศ. เปิดเผยข้อมูลข่าวสารที่ยังปกปิดอยู่พร้อมทั้งให้สำเนาที่มีคำรับรองถูกต้องให้นายขา

การจะปฏิเสธโดยอ้างเหตุผลตามมาตรา ๑๕ (๔) นั้น ต้องคำนึงสถานะ ตำแหน่งของผู้ขอด้วยครับ เช่น เป็นผู้ที่มีบารมี มีอิทธิพล เป็นผู้บังคับบัญชาที่ให้คุณให้โทษได้ และเนื้อหาสาระของเรื่องที่ขอด้วย เช่น เรื่องที่ถูกร้องเรียน เรื่องที่มีพยานให้ถ้อยคำ เรื่องสอบสวน เรื่องชาวบ้านร้องเรียนผู้ประกอบการที่ก่อให้เกิดความเดือดร้อนรำคาญ ประมาณนี้ มีข้อสงสัยการปฏิบัติหรือการใช้สิทธิตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ขอให้ไปถึงคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการครับ ติดต่อเพิ่มเติมได้ที่ ๐ ๒๒๘๓ ๔๖๗๘ www.oic.go.th

(ที่ สค ๙๕/๒๕๖๐)

ทำไมตัดสินตีพิมพ์

ครั้งที่แล้วได้พูดถึงเรื่องชาวบ้านเข้าชื่อถอดถอนผู้ใหญ่บ้าน คราวนี้ขอพูดถึงเรื่องสมัครรับเลือกเป็นผู้ใหญ่บ้าน แล้วเกี่ยวข้องกับพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ อย่างไร ที่พูดถึงบ่อย เพราะใกล้ชิดชาวบ้าน และผู้นำชุมชน

นายเหมาะสมได้สมัครรับเลือกเป็นผู้ใหญ่บ้าน แต่ไม่ได้รับเลือก จึงมีหนังสือไปถึงอำเภอศรีขรภูมิเพื่อขอข้อมูลข่าวสารการเลือกผู้ใหญ่บ้าน รวม ๙ รายการ แต่อำเภอศรีขรภูมิมีหนังสือแจ้งเปิดเผยให้ในส่วนของการประกาศรับสมัคร ใบสมัครพร้อมเอกสารเพิ่มเติมที่ต้องใช้ ประกาศรายชื่อผู้มีสิทธิสมัคร ประกาศยกเลิก ประกาศฉบับใหม่ แต่ปฏิเสธไม่เปิดเผยให้ในส่วนของการรายงานผลการตรวจสอบ (ผญ.๕) การนำหลักฐานต่างๆ เสนอกรรมการ และความเห็นของนายอำเภอ มีสองรายการรับที่ปฏิเสธ โดยให้เหตุผลว่าเป็นความเห็นภายในของส่วนราชการ ยังไม่เป็นคำสั่งทางปกครอง การให้ถ่ายสำเนาจะเสียหายต่อราชการ และศาลเท่านั้น ตรึงขีดเส้นได้สองเส้นที่มีอำนาจในการขอสำเนาเอกสาร นายเหมาะสมจึงมีหนังสืออุทธรณ์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

ในการพิจารณาของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร อำเภอศรีขรภูมิได้มีหนังสือจัดส่งข้อมูลไปให้คณะกรรมการฯ เพื่อประกอบการพิจารณาและชี้แจงว่า ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ ๓ เสียชีวิต อำเภอจึงมีคำสั่งเรื่อง ให้ผู้ใหญ่บ้านพ้นจากตำแหน่ง พร้อมทั้งจัดการประชุมชี้แจงราษฎรและกำหนดการรับสมัครและวันเลือกผู้ใหญ่บ้าน มีผู้สมัคร ๔ ราย คณะกรรมการตรวจสอบคุณสมบัติพบว่าผู้สมัคร ๓ ราย ขาดคุณสมบัติในการสมัครรับเลือกเป็นผู้ใหญ่บ้าน รวมถึงนายเหมาะสมด้วย จึงได้แจ้งผลการตรวจสอบให้ผู้สมัครทั้ง ๔ รายทราบ ซึ่งนายเหมาะสมได้คัดค้านผลการตรวจสอบ อำเภอก็ได้แจ้งผลการพิจารณาอุทธรณ์พร้อมทั้งสิทธิในการฟ้องคดีให้นายเหมาะสมทราบ พร้อมทั้งจัดทำประกาศอำเภอศรีขรภูมิเรื่อง ผลการเลือกผู้ใหญ่บ้านกรณีไม่ต้องทำการเลือก โดยให้นาย ข ผู้สมัครลำดับถัดไปได้รับเลือกเป็นผู้ใหญ่บ้าน ตกลงคือนายเหมาะสมไม่ได้เป็นผู้ใหญ่บ้าน

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารพิจารณาแล้วเห็นว่า อำเภอศรีขรภูมิได้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารให้นายเหมาะสมแล้ว ๗ รายการ คงเหลือรายการที่ ๗ คือรายงานผลการตรวจสอบคุณสมบัติของผู้สมัครรับเลือกเป็นผู้ใหญ่บ้าน และข้อมูลข่าวสารรายการที่ ๘ ความเห็นของนายอำเภอศรีขรภูมิ ตามบันทึกที่ทำการปกครองอำเภอศรีขรภูมิ ที่ สร ๐๕๑๘.๑/- ลงวันที่ ๒๓ มีนาคม ๒๕๖๐ เรื่อง ขอรายงานผลการตรวจสอบข้อเท็จจริงกรณีการตรวจสอบคุณสมบัติของผู้สมัครรับเลือกเป็นผู้ใหญ่บ้าน ที่เป็นข้อมูลข่าวสารตามอุทธรณ์ คณะกรรมการวินิจฉัยมองว่าเป็นข้อมูลข่าวสารที่เกิดจากการปฏิบัติงานตามปกติของหน่วยงานราชการ เมื่อการเลือกผู้ใหญ่บ้านเสร็จแล้ว การเปิดเผยไม่ทำให้การบังคับใช้กฎหมายเสื่อมประสิทธิภาพ ตามมาตรา ๑๕ (๒) นายเหมาะสมเป็นผู้มีส่วนได้เสียเพราะเป็นผู้สมัครด้วย จึงสมควรได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารเพื่อรักษาสิทธิของตน จึงวินิจฉัยให้อำเภอศรีขรภูมิเปิดเผยบันทึกที่ทำการปกครองอำเภอศรีขรภูมิ ที่ สร ๐๕๑๘.๑/- ลงวันที่ ๒๓ มีนาคม ๒๕๖๐ พร้อมทั้งสำเนาถูกต้องให้นายเหมาะสมต่อไป

ทราบว่าเร็ว ๆ นี้นายกองค์การบริหารส่วนตำบลจะหมดวาระ และมีการเลือกตั้งใหม่ทั่วประเทศ ก็น่าจะมีเรื่องร้องเรียนอุทธรณ์แนวนี้ออกไปที่คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการอีก สามารถดูเป็นแนวทางได้ครับ มีข้อสงสัยติดต่อหาหรือได้ที่สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ๐ ๒๒๘๓ ๔๖๗๘ www.oic.go.th “ไม่ได้ข้อมูลที่ขอ บอก สขร. นะครับ”

เข้าเกียร์ไม่ได้

ขอพูดถึงการจัดซื้อจัดจ้างในส่วนงบประมาณของกองทัพอีกครั้งครับ เพราะเรื่องจัดซื้อจัดจ้างเป็นเรื่องที่ต้องจัดให้ประชาชนได้รู้ และเดี๋ยวนี้องค์กึ่งกึ่งก็เปิดเผยข้อมูลให้สาธารณะได้ทราบมากขึ้น

นายต๊อดผู้จัดการบริษัท ตุ๊ก ๆ ได้ทำสัญญาซื้อขายชิ้นส่วนซ่อมรถสายพานลำเลียงพล จำนวน ๑๘ รายการ เป็นเงิน ๕,๒๕๒,๐๐๐ บาท กับกรมสรรพาวุธทหารบก ส่งมอบสิ่งของกัน ๓ ครั้ง ๒ ครั้งไม่มีปัญหา แต่ในครั้งที่ ๓ ส่งมอบไม่ได้เนื่องจากเครื่องเปลี่ยนความเร็ว จำนวน ๗ EA ไม่ผ่านการทดสอบจากกองโรงงานซ่อมสร้างตรวจสอบในรายละเอียดและทดสอบการใช้งานแล้ว ปรากฏว่าไม่สามารถหาตำแหน่งเกียร์ว่าง (N) ได้อย่างไร คนเราขยันแบบนี้บ้างจัง และมีน้ำมันรั่วซึม บริษัทจึงขอให้ทดสอบใหม่อีกครั้งหนึ่งเพราะไม่น่าจะเป็นไปได้ที่สิ่งของทั้ง ๗ EA น่าจะหมายถึงหลายชิ้นจะมีปัญหาเดียวกัน สงสัยว่าได้ทดสอบตามขั้นตอนในคู่มือทางเทคนิคหรือไม่ โดยขอส่งเจ้าหน้าที่ช่างเทคนิคเข้าร่วมทดสอบด้วย แต่กรมสรรพาวุธทหารบกมีหนังสือแจ้งว่าได้ทดสอบแล้ว ๒ ครั้งไม่ผ่านเกณฑ์ ไม่จำเป็นต้องทดสอบอีกขอให้ไปรับของคืน นายต๊อดจึงมีหนังสือถึงกรมสรรพาวุธทหารบกเพื่อขอสำเนาข้อมูลข่าวสารรายงานการทดสอบเครื่องเปลี่ยนความเร็ว ตั้งแต่ระดับเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติการจนถึงผู้บริหารชั้นสูงสุด แต่กรมสรรพาวุธทหารบกมีหนังสือแจ้งว่าบริษัทได้เข้าร่วมสังเกตการณ์ทดสอบทุกขั้นตอนแล้ว จึงไม่ควรเปิดเผยข้อมูลโดยให้บริษัทตรวจดูรายงานการทดสอบอีก เพราะจะเกิดความเสียหายแก่ราชการตามมาตรา ๑๕ (๒) นายต๊อดจึงมีหนังสืออุทธรณ์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

ในการพิจารณาของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร กรมสรรพาวุธทหารบกมีหนังสือส่งข้อมูลข่าวสารตามอุทธรณ์และชี้แจงว่า การขอตรวจดูรายงานการทดสอบทั้ง ๒ ครั้งเมื่อเดือนเมษายน ๒๕๕๙ และเดือนตุลาคม ๒๕๕๙ นั้น สำนักงานนายทหารพระธรรมนูญพิจารณาแล้วเห็นว่าบริษัทได้เข้าร่วมสังเกตการณ์ทดสอบทุกขั้นตอน ซึ่งได้รับทราบแล้วในขณะนั้น จึงไม่ควรเปิดเผยข้อมูลให้อีก

คณะกรรมการวินิจฉัย ๆ เห็นว่า รายงานการทดสอบเครื่องเปลี่ยนความเร็วเป็นข้อมูลที่ใช้ประกอบการพิจารณาตรวจรับพัสดุเมื่อได้ทดสอบและทดลองใช้งานแล้วใช้งานไม่ได้ และผู้แทนบริษัทได้ร่วมสังเกตการณ์ด้วย ข้อมูลข่าวสารดังกล่าวเป็นการปฏิบัติราชการตามปกติของหน่วยงานของรัฐ โดยได้มีหนังสือแจ้งให้บริษัทนำสิ่งของกลับคืนและได้บอกเลิกสัญญาซื้อขายบางส่วนเป็นเงิน ๑,๗๖๔,๐๐๐ บาท แล้วการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารไม่ทำให้การบังคับใช้กฎหมายเสียประสิทธิภาพตามมาตรา ๑๕ (๒) ประกอบกับนายต๊อดผู้อุทธรณ์ ขอเพียงตรวจดูรายงานการทดสอบเครื่องเปลี่ยนความเร็วเท่านั้น พิจารณาดังประโยชน์โดยรวมแล้ว จึงเห็นควรเปิดเผยข้อมูลข่าวสารให้นายต๊อดเข้าตรวจดูรายงานดังกล่าวได้ตามคำขอ

หมายความว่าให้เข้าไปนั่งอ่านได้ แต่จะอนุญาตให้ถ่ายสำเนาหรือไม่ เป็นเรื่องของกรมสรรพาวุธทหารบกครับ มีข้อสงสัยติดต่อหาหรือได้ที่สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ๐ ๒๒๖๓ ๔๖๗๘ www.oic.go.th

(ที่ สค ๑๖๐/๒๕๖๐)

อยากไปเที่ยวอีกไหม

เรื่องนี้เคยเกิดขึ้นมาแล้วครับ ยกคณะกันไปศึกษาดูงานเกี่ยวกับกิจการสภา แต่มีภาพมีหลักฐานว่าไปดูฟุตบอลพรีเมียร์ลีกเป็นของแถมด้วย สื่อมวลชนจึงขอสำเนาหลักฐานโครงการ เสียชื่อเที่ยวครับ เงินภาษีประชาชนครับ ใช้แบบคุ้มค่าหน่อย

นายไก่อได้ไปเห็นภาพถ่ายเซลฟี่ที่คณะผู้บริหารและพนักงานของเทศบาลไปถ่ายคู่กับสถานที่ท่องเที่ยวสวยงามต่างๆ จึงได้มีหนังสือขอสำเนาข้อมูลข่าวสารรายชื่อคณะผู้บริหารหรือพนักงานเทศบาล ผู้ได้รับอนุญาตจากผู้บังคับบัญชาให้เดินทางไปราชการเพื่อไปศึกษาดูงานต่างประเทศ ระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๔๘ - ๒๕๕๙ แต่เทศบาลมีหนังสือแจ้งปฏิเสธการเปิดเผยโดยให้เหตุผลว่า เป็นการขอข้อมูลข่าวสารจำนวนมาก และขอข้อมูลย้อนหลังไปกว่า ๑๐ ปี เป็นภาระเกินสมควรที่เทศบาลจะต้องจัดเจ้าหน้าที่ไปจัดทำ วิเคราะห์ จำแนก และรวบรวม จึงไม่อนุญาตให้นายไก่อได้สำเนาเอกสารตามที่มีคำขอ นายไก่อก็ค้นๆ อยู่ว่า เอกสารราชการจะต้องเก็บไว้อย่างน้อย ๑๐ ปี จึงจะทำลายได้เมื่อไม่ให้ดูซักจะอย่างไรเสียแล้ว จึงมีหนังสืออุทธรณ์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

ในการพิจารณาของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร เทศบาลได้มีหนังสือส่งเอกสารเพื่อประกอบการพิจารณาและชี้แจงต่อคณะกรรมการฯ ไป ๓ ฉบับ โดยส่งสำเนารายชื่อผู้ได้รับอนุญาตให้ไปศึกษาดูงานต่างประเทศ ในปี พ.ศ. ๒๕๔๖ - ๒๕๕๗ ส่วนในปี พ.ศ. ๒๕๕๘ แจ้งว่าไม่มีคณะผู้บริหารหรือพนักงานเทศบาลผู้ใดได้รับอนุญาตให้เดินทางไปศึกษาดูงานต่างประเทศ และสำหรับในปี พ.ศ. ๒๕๔๘ - ๒๕๕๕ ได้มีบันทึกรายงานหัวหน้าฝ่ายอำนวยการ ว่าจากการตรวจสอบไม่พบเอกสารหรือคำสั่งในการเดินทางไปต่างประเทศแต่อย่างใด เทศบาลชี้แจงคณะกรรมการวินิจฉัยฯ ไป ๓ ประเด็นนี้ครับ

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารพิจารณาแล้วเห็นว่า รายชื่อคณะผู้บริหารหรือพนักงานเทศบาล ผู้ได้รับอนุญาตจากผู้บังคับบัญชาให้เดินทางไปราชการเพื่อไปศึกษาดูงานต่างประเทศในปี พ.ศ. ๒๕๔๖ พ.ศ. ๒๕๕๗ และ พ.ศ. ๒๕๕๙ ที่เทศบาลส่งไปให้คณะกรรมการวินิจฉัยฯ พิจารณานั้น เป็นข้อมูลข่าวสารในการปฏิบัติราชการตามปกติของหน่วยงานของรัฐ ไม่มีตรงไหนที่เปิดเผยไม่ได้ตามมาตรา ๑๕ ส่วนรายชื่อไปดูงานต่างประเทศในปี พ.ศ. ๒๕๔๘ - พ.ศ. ๒๕๕๕ ที่แจ้งว่าไม่พบเอกสารหรือคำสั่งเดินทางไปราชการ และในปี พ.ศ. ๒๕๕๘ ที่ชี้แจงว่าไม่มีผู้บริหารหรือพนักงานเทศบาล ผู้ใดได้รับอนุญาตจากผู้บังคับบัญชาให้เดินทางไปราชการเพื่อไปศึกษาดูงานต่างประเทศนั้น เป็นกรณีที่หน่วยงานของรัฐแจ้งว่าไม่มีข้อมูลข่าวสารตามที่มีคำขออยู่ในความครอบครอง หากนายไก่อไม่เชื่อว่าเป็นความจริงก็ใช้สิทธิร้องเรียนให้คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ เพื่อขอให้ตรวจสอบได้ตามมาตรา ๓๓ ดังนั้น จึงวินิจฉัยให้เทศบาลเปิดเผยรายชื่อคณะผู้บริหารหรือพนักงานเทศบาล ผู้ได้รับอนุญาตจากผู้บังคับบัญชาให้เดินทางไปราชการเพื่อไปศึกษาดูงานต่างประเทศในปี พ.ศ. ๒๕๔๖ พ.ศ. ๒๕๕๗ และ พ.ศ. ๒๕๕๙ พร้อมสำเนาถูกต้องให้นายไก่อ

การเดินทางไปราชการเพื่อไปศึกษาดูงานต่างประเทศ เป็นการใช้งบประมาณของประเทศและเงิน
ภาษีของประชาชน จึงควรใช้อย่างประหยัด และกลับมาใช้ให้เกิดประโยชน์ได้จริง ที่สำคัญต้องเปิดเผยให้
ประชาชนเข้าตรวจสอบได้ มีข้อสงสัยติดต่อหาหรือได้ที่สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ
สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ๐ ๒๒๘๓ ๔๖๗๘ www.oic.go.th

“เปิดเผยเป็นหลัก ปกปิดเป็นข้อยกเว้น”

(สค ๒๑๗/๒๕๖๐)